DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXX. ZATURDAG den 27sten AUGUSTUS 1842. N. 35.

De *Allgemeine Zeitung* bevatte onlangs eenen brief uit Londen, nopens de gesteldheid van Brazilië en den stand der betrekkingen tusschen dat Ryk en Groot Brittannie, waaraan wy het volgende ontleenen:

"Het verval van het finantiewezen van Brazilië kan in weinige woorden zamengevat worden: 1) een jaarlyksch deficit van tusschen de 8 en 900,000 £, hetwelk van een derde tot twee vyfden der geheele staatsinkomsten uitmaakt; 2) de koers tusschen Brazilië en Engeland, daar de milreis of Braziliaansche daalder, die vroeger op 55 pence stond, nu tot 25 of 30 gedaald is. De gevolgen van dit laatste zyn gemakkelyk te berekenen. Brazilië betaalt tegenwoordig aan de Engelsche staatsschuldeischers eens zoo veel aan renten als vroeger, en de Engelsche koopman, die in Brazilië koopt, betaalt slechts de helft van den bedongenen prys. Doch alles heeft zyne grenzen: zoo de Engelschen nog langer in Brazilië willen verkoopen, dan zyn de Brazilianen niet langer in staat te betalen. Een koopman alhier, die met den staat van zaken in Brazilië zeer naauwkeurig bekend is, begroot de schulden, die de Engelsche handelsstand thans aldaar in te vorderen heeft, op 14 millioen £. waarvan 6 millioen ten laste van den Staat komen. In zoo verre is derhalve de stand van zaken niet voordeelig. als het thans het belang van Engeland zelf geworden is, aan Brazilië billyker voorwaarden toe te staan. Het zou onregtvaardig zyn te beweren, dat Engeland dezen toestand veroorzaakt, of er slechts aanleiding toe gegeven had. Het verval bestond reeds, toen Koning *Joao* naar Portugal terugkeerde; maar dit is zeker, dat Engeland zich de verlegenheid, waarin Brazilië zich bevond en deszelfs ongeduldig streven naar onafhankelykheid ten nutte maakte, om verdragen te sluiten, die niet alleen het reeds bestaande verval verergerd, maar Brazilië ook verhinderd hebben zich te herstellen, hetgeen by den onuitputtelyken rykdom des lands en by een oordeelkundig en regtschapen bestuur, waaraan het trouwens ook nu nog ontbreekt, zeer gemakkelyk zyn zou.

"Naar men verneemt, worden de diplomatieke onderhandelingen tusschen de beide landen yverig voortgezet. Brazilië heeft zonder twyfel stellige, en door de daadzaken onwederlegbaar gewordene grieven tegen Engeland in te brengen: 1.) het handels-verdrag, dat de staatsinkomsten beperkt en den handel met Brazilië tot eene monopolie der Engelsche maakt, en 2.) de handelwyze der Engelsche kruisers, die de Braziliaansche slaven-schepen onder het geschut der Braziliaansche vestingen wegnemen, hetgeen eene inbreuk op de onafhankelykheid van Brazilië is, en het vertrouwen der onderdanen op hunne regering gedurig schokt. Aan den anderen kant heeft ook Engeland gegronde grieven, daar Brazilië de bepalingen der overeenkomst van 1831 omtrent den slavenhandel volstrekt niet vervuld heeft, daar die handel nog steeds onder de oogen der openbare beambten gedreven wordt, en, hetgeen eene veel zwaardere aanklagt is, de prysgemaakte en vrygelaten negers, die volgens de overeenkomst slechts aan een zevenjarigen leertyd onderworpen behoorden te zyn, met klaarblykelyke oogluiking der beambten tot wezenlyke slaven gemaakt worden. Eene verklaring hiervan, zoo al geene verontschuldiging, is echter voorzeker te vinden. Eene constitutionele staatsregeling is zeer voortreffelyk, wanneer de regering onregt heeft; maar wanneer het onregt aan de zyde der kamers is, wie zal dan de regering te hulp komen? De volksvertegenwoordigers hebben deels zelven belang by den slavenhandel en deels vertegenwoordigen zy andere belanghebbenden. Wat kan in zoodanig geval een ministerie doen? Het ministerie van Andradas was het eenige, dat voorgaf het ernstig met de afschaffing des slavenhandels en der negerslaverny te meenen; maar juist daardoor kon het zich niet staande houden en werd nog vóór de byeenkomst der kamers in April of Mei des vorigen jaars ontbonden. En dan, wanneer de slaverny opgeheven wordt, waar zal men dan de noodige handen vinden, om aan den grond zyne tropische producten te ontwoekeren? De Engelsche bergwerkmaatschappyen zyn alle eigenaars van slaven, hoewel men er by moet voegen, dat zy hare slaven uitnemend goed behandelen. Aan den anderen kant schynt men te mogen betwyfelen, of Brazilië er wezenlyk by verliezen zou, wanneer het de gedwongene productie van koloniale waren, die, zoo als het tot nog toe schynt, wegens het klimaat slechts door middel van Negers kan plaats hebben, geheel en al liet varen. Brazilië is meer dan een land, het kan als een werelddeel aangemerkt worden, en dit werelddeel had in het jaar 1835 eene bevolking van slechts 4,050,000 zielen, slaven en Indianen daaronder gerekend,—eene bevolking, die er op dit oogenblik zeer weinig over de 5 millioen bedragen zal. Op zulk eenen toestand willen nu de Braziliaansche wetgevers Europesche begrippen van staatshuishoudkunde toepassen, vergetende dat hun land gansch andere behoeften heeft, dan de Europesche Staten. Voor Brazilië is boven alles een regelmatige en onbelemmerde handel noodig, en om dien te kunnen vestigen, zou binnenlandsche rust en orde eene eerste vereischte zyn......

"Doch wy keeren van deze uitweiding terug, om in korte woorden aan te toonen, op welke wyze Engeland en Brazilië zich het waarschynlykst zouden kunnen verstaan. Brazilië kan, wil het zyne financiën herstellen, eene leening van ongeveer 6 à 7 millioen pond st. onmogelyk ontberen. Hierin zou het door eene verwaarborging der Engelsche regering, en van deze misschien ook alleen geholpen kunnen worden. Brazilië is wyders, na al het gebeurde, in een dagelyksch, ja oogenblikkelyk gevaar van ontbinding; ook hier schynt het, dat vooreerst slechts Engeland aan hetzelve te hulp zou kunnen komen door eene verwaarborging van zyn tegenwoordig gebied. De ontevredenheid des volks zal echter altyd voedsel vinden, zoolang het thans nog in werking zynde handelsverdrag blyft voortduren. Brazilië kan aan Engeland slechts aanbieden, om het op den voet der meest begunstigde natie te behandelen. Als de voornaamste wederkeerige concessie, kon Engeland dan op de bepaling aandringen, dat Brazilië voor het bestaan der slaverny eenen bepaalden termyn zou vaststellen, na welks verloop de slaverny zou ophouden. Weldra zal het overigens moeten blyken, welke staatkunde het tegenwoordige Britsche ministerie ten aanzien van Brazilië zal willen volgen."

Uit Florence wordt onder dagteekening van den 27 Maart jl. het volgende geschreven:—

"*Een der zonderlingste, uit de tyden der* middeleeuwen tot ons gekomene, gebruiken is het vuurwerk, hetwelk hier sedert vele honderden van jaren, telkens des Zaturdags voor Passchen, te 12 ure des middags, op het Domplein afgestoken wordt, en ook gisteren gelyk doorgaans plaats had. Door den uitersten wil van zekeren marchesé *Pazzi* ingesteld, zyn deszelfs nakomelingen verpligt, die plegtigheid elk jaar op hunne kosten te vernieuwen. Een opzettelyk daartoe gebouwd, met versierselen, schilderyen en wapenschilden van het oude beroemde geslacht opgeschikt rytuig met een hoog opgetorend bovenstuk, op hetwelk het vuurwerk aangebragt is, wordt door vier witte ossen voortgetrokken en gebragt tusschen den voorgevel der Domkerk en het battisterio. Zoodra de klokken, de wederopstanding verkondigende, ten twaalf ure weder aanvangen te luiden, vliegt eenen houten duif, welke aan het hoofdaltaar der Domkerk aangestoken wordt, door de opene deur dier kerk en ontsteekt het vuurwerk, waarna zy weder naar het altaar terug keert. Raketten, raderen, zwermpotten en kanonschoten barsten nu los met luid geknetter en tot groote vreugde der talryke vergaderde menigte. Daarna wordt het rytuig, door het juichende volk begeleid, in de nabyheid van het paleis der bovengenoemde familie *Pazzi* geplaatst, en aldaar wordt het schouwspel herhaald. Velen onder het landvolk, hetwelk in grooten getale opzettelyk tot deze plegtigheid van verre uit de omstreken stadwaarts stroomt, verbinden daarmede het geloof, dat zy een goed jaar en eenen ryken oogst te gemoet zien mogen, wanneer de duif goed vliegt en het vuurwerk zonder hindernis losbrandt."

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 26 Augustus 1842.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 3 September als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 16½ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Gouvernements Wissels.

OP autorisatie van den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber ad-interim der kolonie wordt bekend gemaakt, dat er op aanstaanden Maandag, den 29 dezer, verkocht zullen worden Wissels op het Ministerie van kolonien ten bedrage van *Dertien duizend Gulden*, betaalbaar *zes maanden* nazigt, bestaande in stellen van *ƒ* 1000.—met bepaling, dat het aanbod van agios in decimalen met geheele centen te berekenen, zal worden aangenomen.

Die daartoe gading hebben, kunnen zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten vervoegen op den bovengezegden datum, des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 26 Augustus 1842.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

OPROEPING.

DEGENEN, die voor de Commissie van dol antie geene bezwaren tegen den aanslag van het Eenpercent patentregt over het verloopen tweede kwartaal hebben ingebragt, worden hierby opgeroepen en aangemaand om hunne rekeningen, binnen den tyd van acht dagen, van heden aftereke-nen, te komen betalen, ten einde onaangename regtsvervolgingen te vermyden.

Curaçao den 26 Augustus 1842.
De Commis, waarnemende het ambt van Koloniaal en Ontvanger,
WILLEM PRINCE Jr.

Publieke Verkooping.

DE testamentaire Executeuren van wyle Mevrouw ANNA CATHARINA ELLIS Weduwe AREND HENDRIK DE ROCHEMONT, maken hierby bekend, dat zy van voornemen zyn om op Maandag, den 5 September e. k. des morgens te 10 ure, openlyk te doen verkoopen, de navolgende als nog onverkocht geblevene eigendommen, behoorende tot den boedel en de nalatenschap van voornoemde Weduwe, als:

Eene *PLANTAGIE* genaamd *ASSENCION* of *PATRICK*,

Eene *PLANTAGIE* genaamd *DOMINE ROOI*, en

Een *PERCEEL* of *STUK GRONDS*, gelegen, volgens belending in den koopbrief omschreven, tusschen de Plantagien PATRICK, DOCTORS TUIN en ASSENCION; liggende al dezelve in het 1 District der West Divisie dezes eilands; als mede:

EENIGE SLAVEN.

Zullende de bewyzen van eigendom der vermelde effecten, benevens den Inventaris van de Plantagie *ASSENCION* of *PATRICK* op het Kantoor van den Heer Venuunir. alhier ter inzage liggen, ter wyl de publieke verkooping zal gehouden worden vóór het Huis No. 104, gelegen in de 2de Wyk der Willemstad tegen over het Burgerwachts huis.

Namens de Executeuren voornoemd,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.
Mede Executeur.
Curaçao den 26 Augustus 1842.

C U R A Ç A O.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
AUGUSTUS 1842.

N. M. Zaturdag den 6 te 10 u. 13 m. 'svoormidd.
E. K. Zaturdag den 13 te 0 u. 49 m. 'smorgens.
V. M. Zaturdag den 20 te 9 u. 41 m. 'savonds.
L. K. Zondag den 28 te 11 u. 16 m. 'savonds.

Verleden Maandag, den 22 dezer, is de Zeilpakket JAN ERNST, Kapitein J. A. DE HASETH, van Santa Martha en Carthagena binnen deze haven aangekomen. De JAN ERNST heeft de heen en weder reize in twaalf dagen gedaan.

Deze week vinden wy ons in de onaangename noodzakelykheid, wegens gemis aan staatkundige berigten, om onze Courant geheel met mengelwerk te vullen.—Wy hopen in een volgend nummer dit gemis te kunnen vergoeden.

In de *Liberal* van den 12 dezer lezen wy, dat H. M. de Koningin Victoria order gegeven heeft, dat een britsch oorlogs fregat het venezolaansch vaartuig zal vergezellen om het overschot van den BEVRYDER SIMON BOLIVAR van Santa Martha overte brengen, en dat de britsche Admiraal in de West-Indiën den last ontvangen heeft om het gouvernement van Venezuela allen bystand te verleenen, welken hetzelve mogt vereisschen om die plegtigheid luister by te zetten.

Ook verneemt men, dat het fransche gouvernement reeds sedert eenigen tyd beschikking heeft gemaakt, op dat een fransch oorlogs fregat het venezolaansch vaartuig vergezelle in het overvoeren van het overschot van den BEVRYDER.

In dezelfde *Liberal* vinden wy de volgende byzonderheden van het overlyden van den Hertog van Orleans, die in Frankryk in het algemeen diep betreurd wordt.

De Hertog van Orleans moest op den 13 July des avonds naar St. Omer gaan; hy ging des morgens van dien dag naar Neuilly om afscheid van zynen vader te nemen; op weg van La Revolte gingen de paarden van zyne koets op hol; en de prins sprong uit de koets en had een ongelukkigen val. Hy bleef dadelyk wezenloos en werd in het eerste beste huis gedragen.—Terstond kwamen er geneesheeren by, hy werd adergelaten en bloedzuigers werden er gezet doch alles vruchteloos. Te 4 ure des namiddags was hy een lyk.

De koning, die den Raad van Ministers te Parys moest bywonen, ging onverwyld naar de plaats, waar het ongeluk gebeurd was, vergezeld van de koningin en Madame Adelaide. Terstond werden de Ministers met het ongeval bekend gemaakt, en allen begaven zich by den koning. Het lyk van den Prins werd door de soldaten naar de kapel van Neuilly gedragen; de koning, de koningin, Madame Adelaide en de Hertog van Aumale begeleidden hetzelve te voet, geescorteerd door een battaljon ligte troepen.

Men veronderstelt, dat de sporen of de degen van den Prins, by het springen, elders moet vastgeraakt zyn, waardoor hy dien noodlottigen val gehad heeft.

Men merkt aan, dat dit jaar zeer vruchtbaar is in dergelyke noodlottige, gebeurtenissen voor Frankryk. In korten tyd zyn onverwacht overleden: de Maarschalk Clausel, de Heer Humann, de Heer Aguado, de Admiraal Durmont D'Urville en de Hertog van Orleans.

Onder al de gebeurtenissen, in de laatstverloopene jaren voorgevallen, is er ontegenzeggelyk geene, die, zoo in zich zelve, als wat betreft den indruk, dien zy maakt, en de gevolgen, welke zy hebben kan, van een hooger aanbelang is dan de onderneming, het aanvankelyk geluk en de daarop gevolgde vreeselyke tegenspoed der Engelschen in Midden-Azie. Met opzigt tot de geheele toedragt dezer zaak, vindt men in de jongste Nederlandsche Couranten een overzigt, hetwelk door *la Revue des deux Mondes* is medegedeeld en allezins verdient bekend te worden.

Veroveringen en tegenspoeden der Engelschen in Midden-Azie.

Engeland heeft zyn Moskou in het hart van Azie gevonden. Het is eene der vreeselykste rampen, waarvan de geschiedenis zyner heerschappy in Indië gewaagt. Zyn beste bloed heeft er gestroomd; zyne roemrykste kinderen liggen onder de sneeuw van Caboel begraven. *Alexander Burnes*, de held van den Indus, is er, slechts vyf en dertig jaren oud, gesneuveld, ellendiglyk door eenen woesten barbaar omhals gebragt; de Engelsche vertegenwoordiger is verraderlyk vermoord, op het oogenblik, dat hy zich door de trouw van het regt der volken gedekt waande; en geheel een Engelsch leger, vyf duizend man sterk, na twee maanden lang aan veertig duizend opstandelingen het hoofd geboden te hebben, van leeftogt, van brand, van ammunitie ontbloot, in het hart van het gebergte te midden van ondoordringbare sneeuw verlaten, geenen bystand kunnende hopen voor den terugkeer der lente, is, toen het eindelyk zich door den vyand henen wilde slaan, byna tot op den laatsten man vernietigd. In één oogenblik heeft Engeland de vrucht van drie jaren inspanning, den prys van verscheiden honderde millioenen schats verloren; de begoocheling zyner magt heeft eenen vreeselyken schok geleden, die door geheel Azie weergalmen zal, en hetgeen voor Engeland het verderfelykst zal wezen, is, dat het, ten koste van nieuwe schatten en nieuwe legers, den ondankbaren, onvruchtbaren arbeid zyner veroveringen aan gene zyde van den Indus op nieuw zal moeten beginnen. De Engelschen te Caboel, even gelyk de Franschen te Moskou, waren te midden van bevolkingen ingedrongen, die zwygende zich achter hen toesloten, in afwachting van het oogenblik, dat zy hen zouden kunnen versmoren; te Caboel, even als te Moskou, is de opstand plotseling, eenparig, onverzoenlyk geweest; hy was de onweêrstaanbare aandrang van geheel eene natie, die zich tegen vreemde overheersching verhief; en eindelyk, een laatste trek van gelykheid is, dat de vyand, welken de Engelschen in het hart van Midden-Azie gingen opzoeken, dezelfde was, dien de Franschen aan Europa's uiteinden gingen aantasten, Rusland.

Nog weinige dagen geleden dronken Ruslands vertegenwoordigers en de Engelsche ministers broederschap op een feestmaal te Londen, en tezelfder tyd vervolgden de beide volken, in de uitgestrekte wildernissen van Midden-Azie, dien heimelyken, onophoudelyken, onvermoeibaren worstelstryd, dien zy er reeds sedert eeuwen begonnen hebben, en die er hen eenmaal aangezigt tegen aangezigt zal overstellen. Afghanistan is het hoofdtooneel van dien kamp; het is de groote reisweg naar Indië, de weg, dien alle veroveraars hebben ingeslagen; en steeds is het voor de Engelsche magt eene vraag van leven of dood geweest, tebeletten, dat eenige andere invloed dan de hare in dit gedeelte van Midden-Azie kwam te heerschen. Nimmer heeft het er naar verovering van grondgebied getracht, immers is het reeds maar al te zeer met de uitgebreidheid zyner Indische bezittingen verlegen; toen het, in 1838, besloot eene expeditie naar gene zyde van den Indus te zenden, om Schah-*Soedja* op den troon der Afghans te herstellen, deed het zulks niet eer, dan nadat Rusland heimelyke treken, door Perzie op Afghanistan aan te schennen, aan hetzelve geene andere keus meer hadden overgelaten: want hetgeen den Russischen invloed des te moeijelyker doet vatten en bestryden, is dat Rusland nimmer regtstreeks tusschen beide komt en slechts verschynt onder de kleur en vlag van Perzie, dat het onder zyne hand heeft. Reeds in 1836 vinden wy, hoe de Heer *Ellis*, Engelsche zaakgelastigde te Teheran, aan Lord *Palmerston* schryft: "Ik heb de vaste en uitgemaakte overtuiging, dat de Engelsche regering de uitbreiding der Perzische monarchy in de rigting naar Afghanistan niet kan gedoogen, zonder Indiëns binnenlandsche rust in de waagschaal te stellen, want die uitbreiding zou den invloed van Rusland aan den drempel zelven van dit ryksgebied brengen, en daar Perzie of niet wil, of niet durft, met Groot-Brittannie in een naauw verbond te treden, zoo moet onze staatkunde zyn, het niet langer als een buitenwerk tot Indiën's verdediging te beschouwen, maar als de eerste linie, van waar de aanval tegen ons beginnen zal."

Maar misschien is het gepast een beknopt overzigt te geven van den toestand des lands, op het oogenblik toen de Engelsche inval dien van gedaante deed veranderen. De grondlegger van het ryk der Afghans, *Ahmed*-Schah, was in 1773 overleden, den troon inruimende aan zynen zoon *Timoer*-Schah, die twintig jaren regeerde en in 1793 overleed. Deszelfs drie zonen, *Mahmoed*, *Zehman* en *Soedja*, werden oneens, en te midden hunner huiselyke geschillen, gelukte het aan eenen

mededingenden stam, dien der Barukzies, om de monarchie des Afghans onderling te verdeelen. Van de afstammelingen der wettige vorsten familie behield een enige een deel van het vaderlyke erfgoed; het was *Mohmoeds* zoon *Kamram*, die tegenwoordig de souverein is van Herat, de hoofdstad van Afghans-Khorazan. De vier koninklyke steden van Afghanistan zyn: Caboel, Candahar, Ghizni en Peschaver.— *Dost-Mohammed*, het hoofd van den overweldigenden stam der Barukzies, had zyn gezag te Caboel gevestigd; een zyner broeders was te Ghizni en een ander te Candahar. Peschaver was aan de monarchie der Afghans onttrokken geworden en onder de oppermagt des vermaarden konings van Lahore, *Runjet-Singh*, gevallen. Van de drie afstammelingen uit het wettige huis, was een gestorven en de beide anderen hadden de wyk genomen naar Loudianah, by de Engelschen, die hun een pensioen hadden toegelegd. De eerste, *Zehman*, was blind, naardien zyn broeder *Mahmoed* hem de oogen had doen uitsteken; de ander, Schah-*Soedja*, na de ongehoordste lotgevallen ondergaan en tweemaal gepoogd te hebben zyn koningryk te heroveren, hield zich wysgeerig bezig met het opstellen zyner gedenkschriften, toen de Engelschen hem kwamen opzoeken en weder op den troon van Caboel plaatsten. *Alexander Burnes*, de man, die Azië het grondigst kende, beschouwde beide de wettige vorsten als volkomen onbekwaam om de monarchie der Afghans te herstellen. Hy had de Indische regering steeds aangeraden, om de zaak van *Dost Mahomed*, den veroveraar van Caboel, te ondersteunen en hem te helpen zyne heerschappy over al de verstrooide vorstendommen uit te breiden, ten einde daaruit eenen scheidsmuur en bolwerk te vormen tusschen Indië en Rusland. "Slagen wy, schreef hy, om onder het geslacht der Barukzies eendragt te herstellen, iets dat ik als zeer gemakkelyk beschouw, zoo zullen wy daar te lande, in plaats van verdeelde en voor alle kuiperyën openliggende staten een bolwerk opgerigt hebben, dat onze bezittingen beschermen zal." Werkelyk ging *Dost Mahomed* voor den bekwaamsten man en den dappersten soldaat der Afghans door; misschien zyn het die hoedanigheden zelve, welke den Engelschen achterdocht hebben ingeboezemd; kortom zy hebben hem liever tot hunnen vyand willen maken. Zeker, reeds toen liepen vele omstandigheden zaam, om *Dost Mahomed* in de armen van Rusland te werpen. Peschaver, een der onderhoorigheden van het koningryk Caboel, bevond zich in handen van *Runjet-Singh*, Engelands getrouwen bondgenoot en die zulks tot aan het eind zyns levens gebleven is.— Steunende op die vermogende bescherming, spotte de Koning van Lahore met al de pogingen van *Dost Mahomed* om dit gedeelte zyner staten te herkrygen. Daarenboven was *Dost Mahomed* de doodelyke, de casten-vyand van *Kamram*, vorst van Herat, den eenigen nog regerenden afstammeling van *Timoer*, en *Kamram* was Engelands beschermeling. Azia's lot en misschien dat van Europa heeft langen tyd afgehangen en zal voor zeker op nieuw afhangen van hetgeen rondom de muren dier schaars bekende stad gebeurt. Herat ligt op eenen afstand van honderd vyftig uren gaans, tusschen Ispahan en Caboel. De schah van Perzië beweert regten van oppergezag over Afghanistan te hebben, en wanneer hy dezelve vergeet, zorgt Rusland er voor ze hem te herinneren. Dus zien wy in 1836 den schah het beleg van Herat beginnen en het te midden der zonderlingste kanswisselingen voortzetten. Het is een Russisch officier, die de belegerings-werken bestuurt, terwyl een Engelsche Luitenant, *Eldred Pottinger*, zich in de vesting werpt en hare verdediging regelt. De Heer *Mac-Neil*, de Engelsche vertegenwoordiger aan het hof van Perzië, schreef den eersten Augustus 1838 aan zyne regering: "Valt Herat, zoo wordt Rusland de onverdeelde beschikster over het staatkundig en handels-lot van Midden-Azië; want wanneer Engeland eenmaal tot aan den Indus teruggedrongen is, zoo zullen Khiva en Bokhara gedwongen zyn zich te onderwerpen, zoodra men hen aanvalt, terwyl Perzië en Afghanistan reeds van dat oogenblik af geheel ter beschikking van Rusland zullen zyn.

Terzelfder tyd doorkruisten vermomde agenten van Rusland al de gewesten van Azie, Balkh, Bokhara, Caboel, Lahore en Engelsch-Indië; zy poogden regtstreeksche betrekkingen met de inboorlingen aan te knoopen, en Lord *Auckland*, de gouverneur van Indie, schreef aan het geheime committé te Londen: "Ik heb u gezegd, dat ik aan de hechtheid der Perzische heerschappy in de Afghanische gewesten niet geloofde; maar er staat aan Ruslands agenten, by de pogingen, welke zy doen, om den invloed hunner natie uit te breiden, een weg open, waaraan zy ook schynen de voorkeur te moeten geven boven het plan, om aan Perzie eene regtstreeksche heerschappy over Afghanistan te verschaffen. Men kan uit hunne taal en hunne handelingen afleiden, dat zy van den eenen kant den schyn vertoonen willen van Perzie te helpen, zyn oppergezag over al de Afghansche hoofden te vestigen, en van den anderen, die hoofden tegen allen aanval te verdedigen. Dit kan wel voor de oogenblikkelyke bedoelingen van Perzie gunstig zyn, maar het kan ook tot eindelyk uitwerksel hebben, in den tegenwoordigen staat van regeringloosheid, waarin Afghanistan verkeert, aan Rusland het scheidsregter- en beschermheerschap over al de hoofden dier landen te verschaffen. Ik behoef niet te zeggen, dat wy ten allerduidelykste het regt en het belang zouden hebben, om tegen zulk eene handelwys klagtig te vallen, want Rusland kan geenerhande wettige beweegreden hebben, om zyne staatkundige betrekkingen tot Afghanistan uit te breiden, terwyl wy noodwendig, door onze nabuurschap en toestand, belang hebben by de rust en de onafhankelykheid van dat land."

De Engelsche regering viel werkelyk klagtig, maar de Russische ontkende, of desavoueerde hare agenten en zette daarom niettemin hare kuiperyen voort. Ondertusschen duurde het niet lang, of Engeland kreeg stellige bewyzen in handen, waardoor het de Russische bemoeijing met de zaken van Afghanistan buiten kyf kon stellen. *Dost-Mahomed* bevindende, dat de Engelschen hunnen bondgenoot *Runjet-Singh* getrouw bleven, en hen niet kunnende bewegen om zyn bondgenootschap voor den prys der teruggaaf van Peschawer te koopen, zei aan *Burnes*: "Ik heb geene hoop meer op uwe regering en zal myne toevlugt moeten nemen tot andere. Ik zal dit doen om Afghanistan en myne eigene eer te redden, ofschoon niet uit vyandigheid tegen de Engelschen. Vervolgens wendde hy zich aan den keizer van Rusland by eenen brief, waarin hy hem schreef: "De Britsche regering toont kwade gezindheid te mywaarts, en byaldien uwe keizerlyke majesteit de zaken in het Afghansche land wilde regelen en my bystaan, zou zy my aan haar verpligten. Ik hoop, dat uwe keizerlyke majesteit my de gunst bewyzen zal, my te veroorloven om, even als Perzie, onder de bescherming der Russische regering toegelaten te worden. Ik kan met myne Afghans nuttige diensten bewyzen." De Keizer van Rusland antwoordde met te beloven, dat de Schah van Perzie, zoodra hy Herat ingenomen zou hebben, aan *Dost-Mahomed* geld en troepen tegen *Runjet-Singh* zou toezenden, en dat, wanneer hy daaromtrent in gebreke bleef, de Russische regering al de noodige hulp zou leveren.— Alstoen was het, dat een Russisch agent, *Vicowich* geheeten, een man, die in deze zaken een zeer groote rol gespeeld en sedert een zeer verbazend avontuur ondervonden heeft, met eenen Perzischen gezant te Caboel by *Dost-Mahomed* aankwam.— *Alexander Burnes* was er toen reeds, en deze twee, met veel regt merkwaardige mannen stonden tegen elkander over.

Het was niet zonder weerzin en zonder zelf overwinning dat *Dost Mahomed* zich aan Rusland overgaf. Hy gevoelde, dat de overmagt, ten minste voor het oogenblik, aan den kant van Engeland was, en dat de Engelschen alleen hem helpen konden om eene monarchie te stichten en te handhaven. *Burnes* invloed had hem bewogen, eene laatste poging te doen, om Engelands vriendschap te winnen. Hy had zelf zynen erfelyken haat tegen *Kamram* ten offer gebragt en zeide tegen *Burnes*: "Ik wil de bloed-vete vergeten, die tusschen my en *Kamram* bestaat en zal met myne beste troepen Herat te hulp trekken. Al wat ik verlang, is gewaarborgd te worden tegen den troon van Perzië, welks aanbiedingen ik zal afgewezen hebben, en gedurende myn afzyn beschermd tegen de aanvallen der Sekhs (Lahore); voorts door u erkend te worden als Emir van Caboel en onderstandsgeld te ontvangen voor de troepen, welke ik in uwe dienst zal bezigen." Hy voegde er zelfs by, dat hy vooreerst nog van Peschawers teruggave niet zou spreken. *Burnes*, zich van de goedkeuring zyner regering zeker achtende, had alles beloofd. *Dost Mahomed* wilde nu den Russischen agent *Vicowich*, als ook den Perzischen afgezant terugzenden, zonder hen te hooren; maar *Burnes* noopte hem, hen te ontvangen en hunne depeches aan te nemen. De behendige Engelschman nam er afschriften van en zond dezelve aan Lord *Auckland*. Wy weten niet, welke gronden den gouverneur-generaal by zyn gedrag tot rigtsnoer dienden; maar het schynt, dat hy al de onderhandelingen, welke *Burnes* met zoo veel moeite en goeden uitslag had tot stand gebragt, afbrak en hem gebood aan *Dost Mahomed* te verklaren, dat hy zonder last gehandeld had. De gramschap van het Afghansche opperhoofd was zoo groot als de ontmoediging van *Burnes*, die nu het veld aan de over hem zegevierende Russische agenten moest inruimen, en er werd tusschen de sirdars der Afghans en den Schah van Perzie een verbond geteekend, hetwelk Graaf *Simonich*, de Russische gezant te Teheran, waarborgde, en dat den Russischen invloed in Afghanistan, even als in Perzie, voet gaf. *Burnes* trad van het tooneel niet af, zonder nog eenmaal eene laatste waarschuwing aan zyne regering gegeven te hebben en schreef haar: "Wat Rusland betreft, deszelfs kuiperyen zyn zoo klaarblykelyk geworden, dat het, naar my voorkomt, of de Heeren *Vicowich* en *Goutte* als zendelingen moet desavoueren, of dat het voor hunne handelingen verantwoordelyk gemaakt behoort te worden. My blyft nog slechts over, op nieuw myne innige overtuiging te kennen te geven, gegrond op eene langdurige bestudering der gebeurtenissen in Midden-Azië, dat gevolgen van den ernstigen aard uit die handelingen onmisbaar zullen voortkomen, byaldien de Engelsche regering dezelve niet op de snelste, werkzaamste en beslissendste wyze te keer gaat."

(*Het vervolg hierna*).

FRANKFORT.—Men weet hoe niet zelden, zelfs nog, of liever by vernieuwing, in onze eeuw, zich voorbeelden opdoen van het verregaandste bygeloof en van eene geestdryvery, die, kwamen de omstandigheden haar hier of daar te begunstigen, misschien de tooneelen der donkerste tyden uit de zoogenaamde middeleeuwen andermaal zouden doen beleven. Van deze verkeerdheid is Duitschland maar al te dikwyls de schouwplaats, doch thans wordt er uit Zweden iets gemeld, hetgeen alles te boven gaat, wat men in lang omtrent die ongelukkige overhelling van den menschelyken geest vernomen had. De Augsburger *Allg. Zeitung* behelsde twee brieven uit Stokholm, waarvan de eerste, die van 27 February gedagteekend is, het volgende mededeelt:

"Terwyl luide klagten in de liberale bladen over de beweerde uitbreiding van het methodismus in onze hoofdstad en over de vermeende nalatigheid onzer kerkelyken in het te keer gaan van dit kwaad de opletteudheid van het publiek bezig houden, heeft de regering eene veel ernstiger aanleiding tot bezorgdheid bekomen, alzoo volgens officiele berigten, door den gouverneur van Jönköpingsleen gegeven, in verscheiden kerspelen van Småland eene godsdienstdweepery ontstaan is, welke zoo plotselinge voortgangen maakt, dat zy indedaad gevaarlyk moet voorkomen. Vele jonge boeren-meisjes, meestal slechts 10 of 12 jaren oud, een zelfs van 6 jaren, treden als profetessen op, verklaren dat zy van den H. Geest onmiddelbare openbaringen ontvangen, berigten hoe zy des nachts, terwyl hunne ouders en broeders of zusters slapen, den hemel en de hel geopend zien, noemen zelfs de personen, welke zy zeggen, op de eerst- of laatstgemelde plaats gezien te hebben, beschryven hun lyden en hunne zaligheid, vermanen hunne toehoorders tot spoedige boete en bekeering en besluiten gewoonlyk met het verkondigen van den nabyzynden ondergang der wereld. Zoo uit de naburige als uit meer verwyderde plaatsen verzamelen zich toehoorders in ontzettenden getalle en begeven zich by duizenden van de eene profetes naar de andere, met blind geloof al wat zy verkondigt aannemende en alle waarschuwingen en voorstellingen hunner leeraars versmadende.—Sommige der jonge meisjes prediken zelfs twee maal daags; in de tusschen-uren zyn zy volkomen stil en onderscheiden zich op geenerlei wys van andere meisjes, met betrekking tot haar gedrag of verstand. Doch wanneer het paroxismus komt, worden al hare ledematen door geweldige trekkingen verwrongen, en daarop begint het prediken. De overheid heeft de zaak naauwkeurig onderzocht en de overtuiging bekomen, dat er geen bedrog noch eigenbaat in het spel is; want alle giften, welke de toehoorders aanbieden, worden van de hand gewezen. De geneeskundigen verklaren dit zeldzame verschynsel voor eene wezenlyke ziekte, die zelfs in den hoogsten graad aanstekend is; want men is menigmaal gewaar geworden, dat jonge meisjes, die zulk eene profetes gehoord hadden, oogenblikkelyk door soortgelyke stuiptrekkingen overvallen werden. De regering heeft maatregelen genomen om deze verkeerdheden te keer te gaan; aan de overheden is bevel gegeven om de profetessen als zieken te behandelen. Vele derzelven zyn reeds in de gasthuizen gebragt geworden, waar men werkelyk geslaagd moet zyn haar door gewone middelen te genezen."

De tweede brief is van den 5den Maart; men leest daarin verder hetgeen volgt:—

"Volgens latere berigten uit Småland schynt de aldaar ontstane dweepery iets van hare kracht verloren te hebben, sedert de artsen begonnen zyn aan de jonge profetessen kalmeerende geneesmiddelen toe te dienen. Doch in de plaats der gewezene of nog in de gasthuizen behandeld wordende profetessen zyn er nieuwe opgestaan, hoezeer de meer beschaafde bewoners en ook de geestelykheid der plaatsen al het mogelyke hebben aangewend, om het zamenrotten der geestdryvende menigte te verhinderen. De boeren hebben over de onderscheiden tegenmaatregelen, welke men genomen heeft, veel misnoegen doen blyken; vooral zyn zy over de geneeskundige behandeling ontevreden; zy verklaren het aanwenden van artsenyen in deze zaak voor zondig, daar het ten doel heeft een werk van Gods eigen hand te vernietigen. De regering heeft zich in deze omstandigheden genoopt gevonden, den advokaat van het hofgerigt *Hedenstjerna* met de magt van eenen buitengewonen justitie-kanselier te bekleeden en hem op te dragen, zich naar de bedoelde oorden te begeven, ten einde zekere en volledige ophelderingen omtrent den oorsprong en eigenlyken aard dier geestdryveryen in te zamelen."

Later werd gemeld, dat de belangneming der landbevolking in Småland aan de profeterende kinderen begint af te nemen, sedert door het voortslaan der ziekte het getal dezes profetessen zich zoo ontzettend vermeerderd heeft. Eene eenige, de eerste, te Hjelmseryd, maakte eene uitzondering; zy spreekt even als de overigen, wel is waar met eenen boerschen tongval; maar naar men zegt, is haar inderdaad zeer schoon gezigt, gedurende den aanval, in eene waarlyk verheffende en veredelende geestdrift, inzonderheid op het oogenblik, wanneer zy uit hare verrukking ontwaakt, en men dan eene brandende kaars langs hare oogleden voorby doet zweven; de geenzins tot dichterlyke overdryving genegene arts der provincie erkent zelf, dat de trekken van haar jeugdig aangezigt en hare oogen op dat oogenblik door eenen buitengewonen glans van verheerlyking stralen, die op hem den levendigsten indruk gemaakt had.

Onlangs las men in een der parysche Couranten het volgende artikel:

"Met belangstelling ziet men eerstdaags een proces te gemoet, waarmede het dagblad de *Charivari* bedreigd wordt, ter zake van het volgende onlangs door hetzelve gegeven artikel, by hetwelk de zinsneden, welke wy hier cursyf gedrukt laten volgen, als zoo vele kolommen van vergelyking, naast de daar aan beantwoordende nummers waren gedrukt.

"*Balans van de Justitie.*

"1°. Zekere vrouw *Deville* is voor de correctionele politie (7de kamer) gedagvaard als beschuldigd van de gewoonte van woeker te plegen. Die vrouw laat alle vroegere befaamde woekeraars verre achter zich. Zy was gewoon sommetjes van fr. 5. 10 c., fr. 30 en fr. 60 uit te zetten tegen eene rente per dag van 10 centimes voor elke 5 franken, hetgene die rente tot niet minder brengt dan tot 700 ten honderd in het jaar; en om zich voor alle gevaar te hoeden, vorderde zy meestal van hare schuldenaren, om alle avonden kapitaal en renten te komen afdoen, met voorbehoud om het kapitaal den volgenden morgen tegen de bedongen rente te kunnen terug bekomen. Niet zelden, vorderde zy, met deze voorzorg niet te vrede, dat haar een genoegzaam onderpand zou worden geleverd, en in dat geval wist zy meestal raad om ook dit te behouden.

"1°. *De verantwoordelyke uitgever van den* CHARIVARI, *is wegens belediging aan den Heer* HEBERT, *gecondemneerd geworden tot 2 jaren gevangenis-straf en 4000 fr. boete, onverminderd 6 maanden gevangenis straf en 2000 fr. boete voor den drukker.*

"II. Zoo had zy onder anderen 5 fr. aan zekere vrouw *Chevot* geleend, daarvoor eischende het onderpand van een lombaard-briefje van veel meerder waarde en 1 frank rente voor drie dagen. By het geven van nogmaals 5 fr. aan die zelfde vrouw had zy een tweede ander lombaardbriefje genomen en bovendien 20 centimes daags voor de 10 franken, terwyl zy nog ten slotte de goederen, waarvoor de lombaard-briefjes gegeven waren, voor zich behouden heeft.

"2°. *De verantwoordelyke uitgever van de* Mode, *ondergaat voor eene politieke beleediging twee jaren gevangenisstraf en eene boete van 4000 franken.*

"III. Zekere vrouw *Auzoy*, eene som van 20 fr. benoodigd hebbende, wendde zich tot vrouw *Deville*. Deze eischte vyf of zes lombaard-briefjes tot onderpand, benevens de ongelooflyke rente van drie franken per dag. Vier maanden lang ontving zy die rente, en alzoo 360 fr., een matig interestje van 18 ten honderd; hiermede nog niet te vreden, had zy zich nog een obligatietje van 150 franken doen passeeren, maar de sedert ingestelde geregtelyke vervolging heeft haar verhinderd het bedrag daarvan te innen.

"Voor een leeningje van 4 franken tegen 10 centimes per dag, heeft zekere *Larcher*, na die rente veertig dagen lang betaald te hebben, zyn beroeps-gereedschappen, ter waarde van 20 franken, ten onderpand moeten geven. Toen hy dezelve wilde inlossen, weigerde Vrouw *Deville*, dezelve terug te geven, zeggende dezelve reeds verkocht te hebben.

"3. *De verantwoordelyke uitgevers van de* GAZETTE DE FRANCE *en van den* NATIONAL, *zyn wegens eene politieke overtreding gecondemneerd geworden tot een jaar gevangenis straf en 4000 franken boeten.*

"Vrouw *Deville* was voor het geregt geroepen wegens andere daadzaken dan deze, die slechts door het hooren van getuigen aan den dag zyn gekomen. Zy is, by verstek, gecondemneerd geworden tot drie maanden gevangenis straf en 2,500 franken boeten.

"Uit de vergelyking van al het bovenstaande blykt, dat het veel minder misdadig is, een geheel dorp te bestelen, en armen lieden, door den godloosten woeker van hunne laatste stuiver te berooven, dan het een of ander publiek misdryf te begaan. Drie maanden gevangenis straf en 2,500 franken boeten voor dertig woeker-gevallen van de gruwelykste soort—En drie, of twee jaren gevangenis straf met vier of vyf duizend franken boeten, voor eenige weinige in eenig dagblad min wel klinkende woorden. Zie daar den ganschen geest der eeuw."

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 79. De prys derzelve is ƒ12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.